

ИЗВЕШТАЈ О СТАЊУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ГРАДУ КРАГУЈЕВЦУ

за
НОВЕМБАР
2023.

КРАГУЈЕВАЦ У НОВЕМБРУ

5
10

АЕРОЗАГАЂЕЊЕ НА ТЕРИТОРИЈИ
ГРАДА КРАГУЈЕВЦА у НОВЕМБРУ 2023. године

ИЗВЕШТАЈ О МЕРЕЊУ КОМУНАЛНЕ БУКЕ
за новембар 2023. године

ЕКО ВЕСТИ

16

Нови изглед платоа испред зграде
Градске управе

17

Успешно завршен пројекат пошумљавања
„Крагујевац пуним плућима“

18

Посађено 25 садница белог јасена
код језера Бубањ

19

„Енергија као један од највећих изазова
човечанства у 21. веку“

20

Јавна трибина о уређењу трга
код Зеленгоре

22

Позив за изјашњавање о предлогу просторног уређења
локације под радним називом
„Боемски трг Драгиша Недовић“

23

„Чувамо нашу планету“ у Пешачкој зони

Извештај за

НОВЕМБАР

2023

Институт
за јавно здравље
Крагујевац

АЕРОЗАГАЂЕЊЕ НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА КРАГУЈЕВЦА У НОВЕМБРУ 2023. ГОДИНЕ

СТРУЧНО МИШЉЕЊЕ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА

У новембру 2023. године праћен је квалитет ваздуха, имисиона мерења на више локација у граду Крагујевцу.

СУМПОР ДИОКСИД

У току овог месеца, 24 часовне вредности сумпор диоксида биле су испод законом дозвољених $GVI\ 125\ \mu g/m^3$.

Максимална измерена вредност била је $55\ \mu g/m^3$, измерена на мерном месту "Чистоћа" од 25.11.2023. године.

АЗОТ ДИОКСИД

У току овог месеца, 24 часовне вредности азот диоксида биле су испод законом дозвољених $GVI\ 85\ \mu g/m^3$.

Максимално измерена вредност била је $44\ \mu g/m^3$, на мерном месту "медицинска школа" од 3.11.2023., док је граница толеранције $40\ \mu g/m^3$.

ИНДЕКС ЦРНОГ ДИМА

У току овог месеца, 24 часовне вредности индекса црног дима биле су изнад законом дозвољених $GVI\ 50\ \mu g/m^3$.

Максимално измерена вредност била је $79\ \mu g/m^3$, на мерном месту раскрсница "медицинска школа" од 20.11.2023. године. Укупно је било једанаест дана са вредностима изнад $GVI\ 50\ \mu g/m^3$, на мерном месту "Мала Вага", на мерним местима "Пивара" четири дана, "Штафета" пет дана, "Медицинска школа" шест дана, "Чистоћа" три дана и пет дана на мерном месту школа "Мирко Јовановић".

Резултати испитивања концентрација SO_2 , чађи, NO_2 (основне загађујуће материје) на подручју града Крагујевца у току НОВЕМБРА 2023. године

Локалне мерне станице за имисиона мерења (24 h мерења)	СРЕДЊА МЕСЕЧНА ВРЕДНОСТ			МАКСИМАЛНА ВРЕДНОСТ			БРОЈ ДАНА ИЗНАД ГВИ		
	$SO_2\ \mu g/m^3$	Чађ $\mu g/m^3$	$NO_2\ \mu g/m^3$	$SO_2\ \mu g/m^3$	Чађ $\mu g/m^3$	$NO_2\ \mu g/m^3$	$SO_2\ \mu g/m^3$	Чађ $\mu g/m^3$	$NO_2\ \mu g/m^3$
Чистоћа	5	46	22	55	58	38	/	3	
Споменик Штафета	3	45	19	11	62	34	/	5	
О.Ш. „Мирко Јовановић“	<3	48	17	5	66	29	/	5	
Пивара	3	47	13	7	58	20	/	4	
О.Ш. "Станислав Сремчевић"	<3	14	13	<3	17	20	/	/	

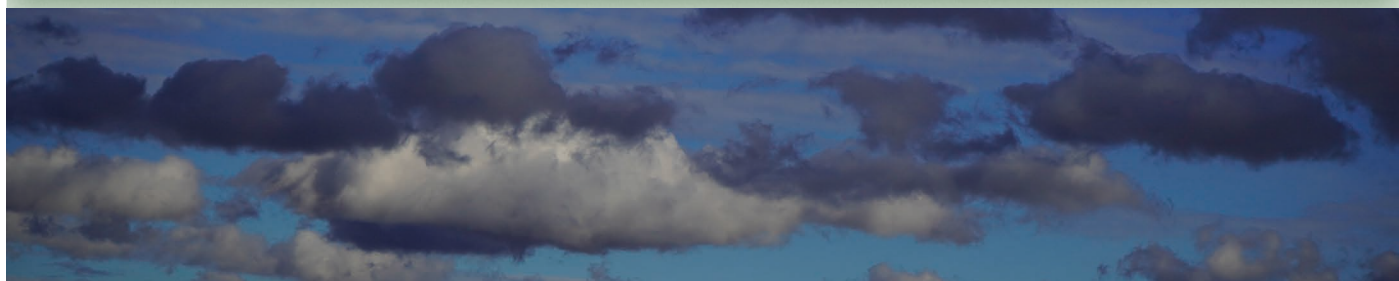
*ГВИ (гранична вредност имисије)

Г В И	за SO_2 за 24 часа	$125\ \mu g/m^3$
	за SO_2 за годину дана	$50\ \mu g/m^3$
	за чађ за 24 часа, одн. за годину дана	$50\ \mu g/m^3$
	за NO_2 за 24 часа	$85\ \mu g/m^3$

УКУПНЕ ТАЛОЖНЕ МАТЕРИЈЕ

GVI за укупне таложне материје износи 450 mg/m²/дан.

купне таложне материје у новембру 2023. године мерене су на два мерна места: "Аутобуска станица" и "Бриони". Укупне таложне материје нису прекорачиле максимално дозвољену вредност (450 mg/m²/дан) на оба мерна места. Максимална вредност измерена је у новембру на мерном месту "Бриони" од 180,27 mg/m²/дан.

Резултати испитивања концентрација укупних таложних материја на подручју града Крагујевца у току НОВЕМБРА 2023. године

МЕРНО МЕСТО	УКУПНЕ ТАЛОЖНЕ МАТЕРИЈЕ	Растворне материје	Нерастворне материје
Мерна јединица	mg/m ² /дан	g/m ² /дан	g/m ² /дан
2. Пивара - „Бриони“	180.27	121.60	58.68
4. Аутобуска станица	175.93	97.66	78.27
МДК	за укупне таложне материје	450 mg / m ² / дан	

ТЕШКИ МЕТАЛИ

Концентрације тешких метала (олова, цинка, никла и кадмијума) из таложних материја мерене су на два мерна (Мала Вага и Медицинска школа) у новембру 2023. године су биле у оквиру очекиваних вредности.

Резултати испитивања концентрација тешких метала из седиментних материја на испитиваним локацијама за град Крагујевац у току НОВЕМБРА 2023. године

ЛОКАЦИЈА	ОЛОВО	КАДМИЈУМ	ЦИНК	НИКЛ
ГВИ	250 µg/m ² /дан	5 µg/m ² /дан	400 µg/m ² /дан	µg/m ² /дан
Медицинска школа	<0.10	<0.05	<1.00	3.26
Мала Вага	<0.10	<0.05	<1.00	<0.15

СУСПЕНДОВАНЕ ЧЕСТИЦЕ величине PM_{10}

Суспендоване честице величине PM_{10} мерене су на локацији О.Ш. "Мирко Јовановић", континуирано 24 часа, од 01.11. - 30.11.2023. године.

Суспендоване честице PM_{10} у праћеном периоду, нису прелазиле граничну вредност два дана.

Највећа вредност за PM_{10} била је **$37 \mu\text{g}/\text{m}^3$** , измерена 29.11.2023. године (гранична вредност ГВИ $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$)

Тешки метали у суспендованим честицама за НОВЕМБАР 2023. године

Мерно место	ОШ "Мирко Јовановић" (тешки метали у сусп. честицама PM_{10})			
Параметар	Кадмијум	Олово	Никл	Арсен
Мер. Јед.	$\mu\text{g}/\text{m}^3$	ng/m^3	ng/m^3	ng/m^3
Метода испитивања	SRPS EN 14902:2005			
Број мерења	7	7	7	7
Средња месечна вредност	<0.5	0.012	3.6	<0.9
Максимална месечна вредност	0.9	0.026	9.1	<0.9
Број дана изнад ГВИ				

ТЕШКИ МЕТАЛИ У PM_{10}

Концентрације тешких метала (кадмијума, олова, никла и арсена) у суспендованим честицама величине PM_{10} мерене су на локацији ОШ "Мирко Јовановић" 01.11.2023., 06.11.2023., 29.11.2023. године. У трећој недељи новембра није рађено због техничких проблема са апаратом за узорковање.

Испитиване вредности за олово нису прелазиле ГВ вредност, односно испитиване вредности кадмијума, никла и арсена биле су ниже него циљне вредности за поменуте метале у суспендованим честицама PM_{10} током мерних дана у новембру 2023. године.

Одређивање укупних суспендованих честица и честица PM_{10} за НОВЕМБАР 2023. године

ЛОКАЦИЈА Незваног јунака (О.Ш. Мирко Јовановић)	Средња месечна вредност	Максимална вредност	Број дана изнад ГВИ
PM_{10}	18.4	37.0	

АЗОТ ДИОКСИД и ЧАЂ
– пореклом из саобраћаја

Имисија азот диоксида и чађи пореклом из саобраћаја за НОВЕМБАР 2023. године

	АЗОТДИОКСИД			ЧАЂ		
ГВИ	85 µg/m ³			50 µg/m ³		
ЛОКАЦИЈА	Средња месечна вредност	Макс. вредност	Број дана изнад ГВИ	Средња месечна вредност	Макс. вредност	Број дана изнад ГВИ
Средња медицинска школа	29	44		42	79	6
Мала вага	26	42		49	56	11

ЗАКЉУЧАК

У новембру 2023. године, на основу резултата, може се закључити да је квалитет ваздуха био задовољавајући, са оптерећењем квалитета ваздуха индексом црног дима (чађи) на више посматраних мерних места, пре свега као последица интензивног саобраћаја.

Мере за побољшање квалитета ваздуха могу бити: краткорочне и дугорочне.

КРАТКОРОЧНЕ МЕРЕ

Редовно прање и чишћење улица и тротоара у урбаном делу града, посебно део града око аутобуске станице и самом центру (влажно прање). Ограничење кретања тешких камиона и шлепера у центру града током саобраћајних шпицева.

ДУГОРОЧНЕ МЕРЕ

Смањивати индивидуалних	број
на чврста горива (дрво, угаљ), рад енергана система централног даљинског грејања	ложишта
изменити; наставити увођење гасификације. Озелењавање јавних површина (стварањем мини паркова)..	

ИЗВЕШТАЈ О МЕРЕЊУ КОМУНАЛНЕ БУКЕ

за НОВЕМБАР 2023. године

Мерење и елаборирање нивоа комуналне буке у НОВЕМБРУ 2023. године спроведено је у Крагујевцу дана 23.11. и 24.11.2023. године на задатим мерним местима, одређивањем меродавног нивоа буке за дан, вече и ноћ (два мерења у дневном термину, једно мерење у вечерњем и два мерења у ноћном термину).

Мерење буке у животној средини извршено је у складу са следећим прописима: Уредба о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Службени гласник Републике Србије", бр. 75/10), SRPS ISO 1996-2 Описивање, мерење и оцењивање буке у животној средини – одређивање нивоа буке у животној средини, Закон о заштити од буке у животној средини ("Службени гласник Републике Србије", бр. 36/09, 88/10).

РЕЗУЛТАТИ			
МЕРНО МЕСТО		Опис локација	Опис потенцијалних извора буке
1.	Раскрсница код "Порте" – зона градског центра	Мерно место је травнате површине на простору летње баште угоститељског објекта "Порта". Апарат за мерење буке је окренут у правцу раскрснице улица краља Александра I Карађорђевића и Кнеза Милоша. Лево од апарата је простор летње баште, а потом поменути угоститељски објекат, десно је затрављен простор летње баште, а потом улица кнеза Милоша преко пута које се налазе објекти градске цркве. Преко пута поменуте раскрснице налазе се стамбене-пословне вишеспратнице са низом локала различите намене.	Бука до мерног места допире од саобраћаја, пролазника и музичког програма из угоститељског објекта "Порта".
2.	Зона поред прометних саобраћајница, раскрсница "Мала вага"	Мерно место је са јавне површине – платоа на простору трга Мала вага. Апарат за мерење буке је окренут у правцу центра раскрснице од које се налази на растојању од 25м, лево од апарата је улица "Кнеза Милоша", а потом стамбена вишеспратница, десно од апарата је трговачко-пословни објекат, а потом стамбена вишеспратница. Иза апарата је простор трга са пар ретких високих стабала, а потом улица "Гружанска" иза које су такође вишеспратнице, стамбено-попословног типа.	Доминантан извор буке на предметној локацији представља саобраћај са горе поменутих улица.
3.	Обданиште "Чуперак" – индустријска зона	Мерно место је паркинг простор испред обданишта "Чуперак". Апарат за мерење буке је окренут у правцу ул. "Драгослава Срејовића", на растојању од 30м од средине исте, иза које се налазе индустријски објекти фабрике "Чар", а потом у даљем низу поред улице и објекти других фирми које послују на предметној локацији. Лево од апарата је паркинг простор са аутомобилима, а потом пошумљен простор "Еко-парка Илина вода" са ниским и високим растињем. Десно од апарата је затрављен отворен простор, потом ретко ниско и високо растиње које се простира све до парцеле на коме се налазе индустријски објекти.	Бука до мерног места допире из индустријских објеката на предметној локацији и од саобраћаја који се одвија горе наведеном улицом.
4.	Насеље Аеродром – стамбена зона	Мерно место је са јавне површине - тротоара поред јавне чесме у насељу Аеродром. Околни простор чини затрављена површина са врло ретким високим растињем, а потом у окружењу стамбене вишеспратнице. Апарат за мерење буке је окренут у правцу једне од вишеспратница ка јужном делу насеља. Лево и десно од апарата су стамбене вишеспратнице, иза апарата су објекти и двориште дечјег обданишта "Полетарац".	Бука до мерног места допире од саобраћаја са улица које окружују насеље, од деце која се играју у дворишту обданишта и од пролазника.

5.	У болничкој зони, КЦ Крагујевац – на травњаку у правцу ул. Зновембар Јовина-споменик Михајлу Илићу.	Мерно место је са простора малог парка поред споменика др Михајлу Илићу. Апарат за мерење буке је окренут у правцу зграде у којој се налази економско-финансијска служба, иза апарата је објект цнтралне болничке кухиње на којој је монтиран вентилатор који на предметној локацији представља извор са највишим нивоом буке, десно од апарата је објект у коме је смештено одељење за инфективне болести, лево је објект у коме су смештена одељења за правне послове и одељење за кожные болести.	Бука до мерног места допире од саобраћаја са локалних улица из болничког круга, са улице Зновембар Јовине и од горе поменутог вентилатора на објекту кухиње.
6.	Зона одмора и рекреације, Велики парк	Мерно место је са простора Великог парка. Апарат за мерење буке је постављен 30m од улице Сестре Јањић и окренут у правцу исте иза које се налази зграда факултета инжењерских наука, лево од апарата на око 30m је угоститељски објект, десно и иза апарата је простор парка са високим растињем средње густине.	Бука до мерног места допире од саобраћаја са улице Сестре Јањић, из поменутог угоститељског објекта и пролазника са предметне локације.

Методологија

Одређивање вредности дневног и ноћног нивоа комуналне буке вршено је према прописаној методологији.

Мерење нивоа буке вршено је прецизним импулсним мерачем нивоа звука NORSONIC тип NOR 118. За једно трећинску октавну анализу буке коришћен је филтер сет. Калибрација је извршена пре и после самог мерења.

Пре одређивања нивоа комуналне буке, одређивани су микроклиматски услови, који су од значаја за меродавност резултата: температура ваздуха, релативна влажност ваздуха, ваздушни притисак и брзина ветра добијени су од локалне хидрометеоролошке станице, која је у саставу Републичког хидрометеоролошког завода

Мерење буке у комуналној средини извршено је на висини од 1,2 m до 1,5 m од површине терена, на удаљености најмање 3,5 m од зидова објекта. Мерење буке којој су изложене зграде у насељима вршено је на 1 до 2m од фасаде.

Приликом мерења на отвореном простору одређена је и учесталост проласка лаких и тешких моторних возила.

АКУСТИЧКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ БУКЕ

ВРЕМЕНСКА	ФРЕКВЕНЦИЈСКА
Непроменљива бука:	Широкопојасна бука:
Променљива бука:	Ускопојасна бука:
Испрекидана бука:	Са истакнутим тоном:
Импулсна бука:	Са нискофреквентним садржајем:
Током мерења, промена нивоа буке „споро“, је показала колебање веће од 5dBA, па је стога бука променљива.	Спектралном анализом је утврђено да је расподела звучне енергије у више суседних октава равномерна.

МЕРНО МЕСТО 1		Еквивалентни ниво dB(A)			
		измерени ниво	додатак	меродавни ниво	дозвољени ниво
ДАН	8.00 - 11.00	67.9		68	65
	13.00 - 16.00	65.2		65	65
ВЕЧЕ	18.00 - 22.00	64.9		65	65
НОЋ	23.00 - 02.00	62.5		63	55
	03.00 - 06.00	60.2		60	55
ОЦЕНА	Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетни ефеката буке у животној средини (Сл.гласник Републике Србије, бр. 75/2010), меродавни нивои буке испитаних звучних извора не прелазе дозвољени ниво за зону дуж главних градских саобраћајница (за дан и вече, максимални дозвољени ниво 65 dBA) и за ноћ (максимални дозвољени ниво 55 dBA)				

МЕРНО МЕСТО 2		Еквивалентни ниво dB(A)			
		измерени ниво	додатак	меродавни ниво	дозвољени ниво
ДАН	8.00 - 11.00	63.1		63	65
	13.00 -16.00	64.5		65	65
ВЕЧЕ	18.00 - 22.00	67.0		67	65
НОЋ	23.00 - 02.00	61.6		62	55
	03.00 - 06.00	54.1		54	55
ОЦЕНА	Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетни ефеката буке у животној средини (Сл.гласник Републике Србије, бр. 75/2010), меродавни нивои буке испитаних звучних извора не прелазе дозвољени ниво за зону градски центар (за дан и вече, максимални дозвољени ниво 65 dBA) и за ноћ, (максимални дозвољени ниво 55 dBA)				

МЕРНО МЕСТО 3		Еквивалентни ниво dB(A)			
		измерени ниво	додатак	меродавни ниво	дозвољени ниво
ДАН	8.00 - 11.00	59.8		60	50
	13.00 -16.00	61.5		62	50
ВЕЧЕ	18.00 - 22.00	60.6		61	50
НОЋ	23.00 - 02.00	49.5		50	40
	03.00 - 06.00	46.9		47	40
ОЦЕНА	Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање буке, узнемиравања и штетни ефеката буке у животној средини (Сл.гласник Републике Србије, бр. 75/2010), меродавни нивои буке испитаних звучних извора не прелазе дозвољени ниво за зону чисто стамбено подручје (за дан и вече, максимални дозвољени ниво 55 dBA) и за ноћ (максимални дозвољени ниво 45 dBA)				

МЕРНО МЕСТО 4		Еквивалентни ниво dB(A)			
		измерени ниво	додатак	меродавни ниво	дозвољени ниво
ДАН	8.00 - 11.00	46.5		47	55
	13.00 -16.00	47.0		47	55
ВЕЧЕ	18.00 - 22.00	52.4		52	55
НОЋ	23.00 - 02.00	39.9		40	45
	03.00 - 06.00	44.8		45	45
ОЦЕНА	Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини (Сл.гласник Републике Србије, бр. 75/2010), меродавни нивои буке испитаних звучних извора не прелазе дозвољени ниво за зону чисто стамбено подручје (за дан и вече, максимални дозвољени ниво 55 dBA) и за ноћ (максимални дозвољени ниво 45 dBA)				

МЕРНО МЕСТО 5		Еквивалентни ниво dB(A)			
		измерени ниво	додатак	меродавни ниво	дозвољени ниво
ДАН	8.00 - 11.00	51.9		52	50
	13.00 -16.00	55.7		56	50
ВЕЧЕ	18.00 - 22.00	50.3		50	50
НОЋ	23.00 - 02.00	45.8		46	40
	03.00 - 06.00	44.5		45	40
ОЦЕНА	Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетни ефеката буке у животној средини (Сл.гласник Републике Србије, бр. 75/2010), меродавни нивои буке испитаних звучних извора не прелазе дозвољени ниво за болничке зоне и опоравилишта (за дан и вече, максимални дозвољени ниво 50 dBA) и за ноћ (максимални дозвољени ниво 40 dBA)				

МЕРНО МЕСТО 6		Еквивалентни ниво dB(A)			
		измерени ниво	додатак	меродавни ниво	дозвољени ниво
ДАН	8.00 - 11.00	49.1		49	50
	13.00 -16.00	46.4		46	50
ВЕЧЕ	18.00 - 22.00	50.1		50	50
НОЋ	23.00 - 02.00	40.9		41	40
	03.00 - 06.00	42.4		42	40
ОЦЕНА	Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини (Сл.гласник Републике Србије, бр. 75/2010), меродавни нивои буке испитаних звучних извора не прелазе дозвољени ниво за зону одмора и рекреације, велики паркови (за дан и вече, максимални дозвољени ниво 50 dBA) и за ноћ (максимални дозвољени ниво 40 dBA).				

ЗАКЉУЧАК

Мерно место бр. 1. "Порта" – "Порта" – посматрано према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр. 75/10) и документу бр. 3/2014 – Акустичко зонирање града Крагујевца, припада зони бр. 5 – Градски центар, занатска, трговачка, административно-управна зона са становима, зона дуж аутопутева, магистралних и градских саобраћајница, дозвољена бука за дан 65 dB и за ноћ 55 dB.

Мерно место бр. 2. Раскрсница "Мала вага" - посматрано према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр. 75/10) и документу бр. 3/2014 – Акустичко зонирање града Крагујевца, припада зони бр. 5 – Градски центар, занатска, трговачка, административно-управна зона са становима, зона дуж аутопутева, магистралних и градских саобраћајница, дозвољена бука за дан 65 dB и за ноћ 55 dB.

Мерно место бр. 3. Индустријска зона, обданиште "Чуперак" - посматрано према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр. 75/10) и документу бр. 3/2014 – Акустичко зонирање града Крагујевца, припада зони бр. 6 – Индустријска, складишна и сервисна подручја и транспортни терминали без стамбених зграда – (На граници ове зоне бука не сме прелазити граничну вредност у зони са којом се граничи), дозвољена бука за дан 65 dB и за ноћ 55 dB. Према намени и предметној локацији на којој се налази обданиште "Чуперак" зона у коју се може сврстати је зона бр.1 - Подручја за одмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, школе, културно-историјски локалитети, велики паркови, дозвољена бука за дан 50 dB и за ноћ 40 dB.

Мерно место бр.4.–насеље "Аеродром"- посматрано према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр. 75/10) и документу бр. 3/2014 – Акустичко зонирање града Крагујевца, припада зони бр. 3 – Чисто стамбено подручје, дозвољена бука за дан 55 dB и за ноћ 45 dB.

Мерно место бр. 5. – Болничка зона-споменик др Михајлу Илићу - посматрано према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр. 75/10) и документу бр. 3/2014 – Акустичко зонирање града Крагујевца, припада зони бр. 1 – Подручја за одмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, школе, културно-историјски локалитети, велики паркови, дозвољена бука за дан 50 dB и за ноћ 40 dB.

Мерно место бр. 6. – Велики парк - посматрано према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр. 75/10) и документу бр. 3/2014 – Акустичко зонирање града Крагујевца, припада зони бр. 1 – Подручја за одмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, школе, културно-историјски локалитети, велики паркови, дозвољена бука за дан 50 dB и за ноћ 40 dB.

КГЕКОВЕСТИ
НОВЕМБАР
2023.

Нови изглед платоа испред зграде Градске управе

У оквиру озелењавања и сређивања зелених и парковских целина, Служба надзора и одржавања паркова ЈКП Шумадија већ неколико дана ради на уређењу платоа испред зграде Градске управе. Трг Слободе 3 ускоро ће добити нови изглед обogaћен зимзеленим и лиснодекoративним жбунастим, вишим и нижим садницама.

- Уређењем платоа испред зграде Градске управе, примењујемо знања која смо усвојили приликом недавне стручне посете делегације кластера холандских компанија као што су JUB Holland, Nophadrain, OKRA, Van den Berk и други рекла је Данка Андоновски, члан Комисије за привреду, развој, инвестиције, урбанизам и планирање Привременог органа Града Крагујевца истичући да је Краљевина Холандија глобални лидер у области хортикултуре и да је Крагујевац један пет градова учесника у пројекту "Зелени градови Србије" који финансира холандска амбасада.

- Сазнали смо много тога из области иновација и нових технологија када је у питању озелењавање јавних површина у градовима као и да је за урбане средине најважније инвестирање одржива урбана мобилност и озелењавање. Сигурна сам да ћемо све више подизати свест и личну одговорност сваког грађанина на савесно и одговорно понашање према уређеним зеленим и парковским површинама - поручила је Андоновски.

- Концепт уређења платоа испред Градске управе осмислио је стручни тим овог предузећа како би се добио комплетан естетски, рекреативни али и амбијент богат кисеоником, што паркови и треба да пружају у свим већим градовима и урбаним срединама - казала је Биљана Тонић, руководиоц Службе надзора

и одржавања паркова ЈКП Шумадије. Реализацију смо започели садњом стубастих форми вишегодишњих зимзелених садница и туја и лиснодекoративних биљака које најлепши облик добијају док расту. Тиме ћемо постићи стварање природног облика паркова. Дуж стазе засадили смо лаванду која ће већ следеће године бити бујна и мирисна.

Успешно завршен пројекат пошумљавања „Крагујевац пуним плућима“

Н

а основу Одлуке о утврђивању коначне ранг листе пројеката за финансирање из средстава Министарства заштите животне средине Републике Србије по јавном конкурс за доделу средстава за суфинансирање реализације пројеката пошумљавања у циљу заштите и очувања предеоног диверзитета у 2023. години Граду је одобрен пројекат под називом „Крагујевац пуним плућима“.

У оквиру Спомен парка „Крагујевачки октобар“ пројектом је била предвиђена садња 94 стабла од чега 34 стабла сладуна, 35 стабала цера и 25 садница црног бора.

Укупни буџет за пошумљавање је 1.250.000 динара. Град Крагујевац је на основу потписаног Уговора о суфинансирању од Министарства заштите животне средине добио 1.000.000,00 динара а остатак је финансиран из градског буџета. Повећавањем зелених површина у граду, смањења је загађеност ваздуха, што има

значајан утицај на здравље становника. Једна од додатних функција је свакако и стварање пријатног амбијента јавног простора у којем наши грађани на квалитетнији начин проводе своје слободно време.

Пошумљавање је обавило Јавно комунално предузеће „Шумадија“.

Посађено 25 садница белог јасена код језера Бубањ

У оквиру пројекта „Крагујевац – зелени град на мапи Републике Србије“, на подручју језера Бубањ посађено је 25 садница белог јасена.

You Tube

Уз финансијску подршку локалне самоуправе, озелењавање градског језгра покренуло је удружење Центар за унапређење и афирмацију жена у зеленом бизнису из Београда.

Град је почетком године расписао конкурс за сва удружења која се баве заштитом животне средине, са циљем озелењавања и оплемењивања постојећих зелених површина у парковским просторима.

У оквиру овог конкурса Центар за унапређење и афирмацију жена у зеленом бизнису добио је средства за реализацију пројекта и садњу 25 садница белог јасена.

У будућности, овај пројекат значајно ће побољшати квалитет ваздуха на простору језера Бубањ.

Центар за унапређење и афирмацију жена у зеленом бизнису је удружење које се путем пројеката труди да широм Србије едукује грађане о екологији и циркуларној економији. Садња белог јасена је први део пројектних активности у Крагујевцу.

Центар за унапређење и афирмацију жена у зеленом бизнису је удружење које окупља жене предузетнице које се баве еколошком производњом.

У наредно периоду циљ удружења је веће умрежавање са женама широм Србије, као и организација едукација и еколошких трибина.

„Енергија као један од највећих изазова човечанства у 21. веку“

"Енергија као један од највећих изазова човечанства у 21. веку" тема је предавања које је у Свечаној сали Универзитета у Крагујевцу одржао академик, Велимир Радмиловић.

YouTube

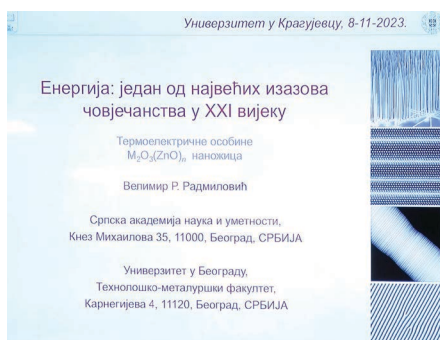
Предавање су организовали Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитет у Крагујевцу. На предавању „Енергија као један од највећих изазова човечанства у 21. веку“ представљена су најновија достигнућа у области енергије.

Решавање проблема потпуног прелаза на обновљиве изворе енергије и престанак употребе фосилних горива која угрожавају екосистем планете Земље неки су од предмета истраживања.

Тема енергије у данашњем времену заузима значајно место, као и важност праћења технологија у овој области.

На Универзитету у Крагујевцу управо раде на развоју нових технологија. Предавању су присуствовали професори и истраживачи са крагујевачког Универзитета

Јавна трибина о уређењу трга код Зеленгоре

У Свечаној сали Ректората одржана је јавна трибина на којој је детаљно представљен предлог просторног уређења локације под радним називом „Боемски трг Драгиша Недовић“.

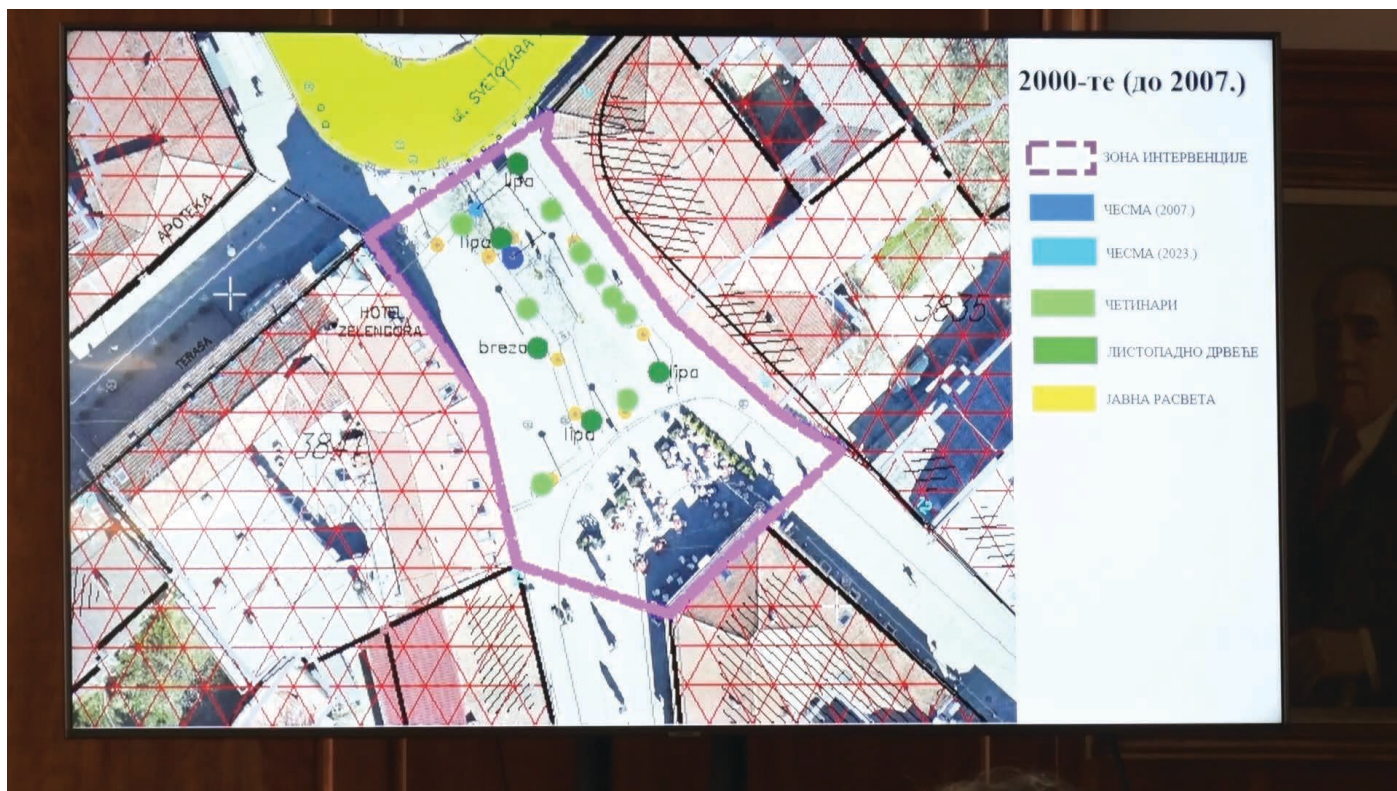
Трибина је организована у оквиру Јавног позива Градске управе за друштвене делатности објављеног 1. новембра у циљу прикупљања предлога, сугестија и мишљења заинтересованих грађана, а идејно решење је презентовао Главни урбаниста града Крагујевца, Иван Радуловић. У име Града Крагујевца учешће у трибини узеле су чланице Комисија Привременог органа града Крагујевца, Данка Андоновски, Сања Туцаковић и Маја Ангеловска.

- Посебно ми је драго да смо почели да мењамо начин на који уређујемо јавне целине, односно да укључујемо јавност, што је одавно пракса у свим развијеним земљама- казала је Данка Андоновски и подсетила да је јавност путем друштвених мрежа, као и на данашњој јавној трибини, била у могућности да се изјасни о идејном решењу будућег уређења ове просторне целине. **Данас смо утврдили да је неопходан домаћински приступ какав смо имали и када је у питању Трг Радомира Путника, што значи да ћемо и за ову просторну целину радити пројектно-техничку документацију и да ћемо пре било каквих радова обавити обнову постојећих инсталација на овој локацији-** нагласила је Андоновски и додала да ће бити замењени електрични водови, топловод и водоводно-канализациона мрежа.

Оценивши да међу пристиглим има пуно интересантних предлога, Сања Туцаковић је изразила наду да ће стручни тим приликом одлучивања већину усвојити. Она је истакла да локална самоуправа наставља са урбаним уређењем града, подсетивши на недавно завршени Трг омладине и Трг Радомира Путника чије је отварање предвиђено за 15. новембар. **Оно што је битно јесте да ће и овај трг бити додатно озелењен. Покушаћемо да вратимо исти број стабала који је некада постојао-** поручила је Туцаковић, нагласивши да је озелењавање у складу са одлукама о формирању зелених оаза и пројектом Врати дах природи.

- Бољу оцену јавности, учесника трибине и чланова Комисје за постављање споменика града Крагујевца од понуђена два, добило је друго идејно решење које чини седећу споменичку скулптуру Драгише Недовића на клупи од белог бетона савременог дизајна са сакривеним осветљењем које ноћу пружа амбијентални ефекат, још две клупе сличног дизајна за јавно коришћење и 15 стабала четинарског дрвећа постављених у два реда уз поштовање линије кретања пешака на тргу- објаснио је Иван Радуловић, Главни урбаниста града Крагујевца. Он је нагласио да ће додатна пажња бити посвећена старој ливеној чесми као реликту првог Трмбашког водовода подигнутог у Крагујевцу почетком 20 века. **Ово идејно решење захтева комплекснију пројектну и другу техничку документацију као и време његове реализације, јер ако желимо да урадимо овај простор како треба мораћемо да посветимо пажњу свим аспектима - од новог попличавања, преко уређења фасада, до озелењавања, замене инсталације и ревитализације осталих елемената који се налазе у широј зони заштите просторно културно историјске целине Старо градско језгро,** рекао је Радуловић.

Ненад Карамиджковић, директор Завода за заштиту споменика културе Крагујевац каже да четвртина идејног решења уређења трга код Зеленгоре чини Старо градско језгро Крагујевца, културно добро од великог значаја и под заштитом Завода. **У поступку је код Министарства културе и Владе РС проширење те зоне заштите које ће обухватити читав трг. Идејно решење ћемо детаљно размотрити и дати своје услове за израду самог пројекта-** рекао је Карамиджковић. Рад стручних служби и грађанства на данашњој јавној расправи оценио је конструктивним за ефикасну израду пројекта.

Позив за изјашњавање о предлогу просторног уређења локације под радним називом „Боемски трг Драгиша Недовић“

Градска управа за друштвене делатности позива све заинтересоване грађане Крагујевца да од данас 1. новембра закључно са 9. новембром 2023. године дају своје примедбе, мишљења, сугестије на предлог просторног уређења локације под радним називом „Боемски трг Драгиша Недовић“ у Крагујевцу.

Предлози се могу упућивати/ достављати сваког дана у периоду трајања изјашњавања и то преко званичне друштвене мрежа града Крагујевца на Instagram профилу – [gukragujevas](#), као и путем анкете на званичном Viber каналу града Крагујевца, под називом Град Крагујевац, на адресу електронске поште: medijikonkurs@kg.org.rs али и на јавној трибини која ће се одржати 9. новембра 2023. године, са почетком у 12,00 часова у просторијама Ректората Универзитета у Крагујевцу.

На јавној трибини ће бити детаљно презентован предлог просторног уређења локације под радним називом „Боемски трг Драгиша Недовић“ у Крагујевцу, након чега ће заинтересовани грађани моћи да постављају питања и дају своје предлоге.

Све додатне информације могу се добити сваког радног дана у Градској управи за друштвене делатности – Одељењу за културу и информисање на адресу електронске поште npesic@kg.org.rs или на контакт телефон 034302288.

Линкови:

[Град Крагујевац - Јавни позив и предлог](#)

[Вибер канал Град Крагујевац – анкета](#)

[Инстаграм профил града Крагујевца](#)

"Чувамо нашу планету" у Пешачкој зони

YouTube

Удружење Даун Крагујевац је, у Пешачкој зони, реализовало пројекат Чувамо нашу планету који је суфинансирао град Крагујевац.

Чланови Удружења, током дводневне акције, изложили су своје разноврсне радове од природних материјала и суграђанима приказали посвећеност очувању планете.

На штандовима у Пешачкој зони, чланови Удружења Даун Крагујевац изложили су маштовите украсе са мотивима природе, цвећа, јесени.

Скренули су пажњу пролазника, који су застајали, разгледали, али и куповали украсе посвећене раскошној природи, односно планети.

Пројекат Чувамо планету који је реализовало Удружење Даун још један је у низу којим се подстиче маштовитост деце и младих из овог удружења, скреће пажња локалне заједнице на њихов рад, али и допринос еколошкој свести.

КГ еко билтен (месечни билтен о стању животне средине у граду Крагујевцу) је настао у сарадњи Одељења за заштиту животне средине Града Крагујевца са Институтом за јавно здравље - Крагујевац и удружењем грађана "Стаклено звоно"

ЧЛАН ГРАДСКОГ ВЕЋА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
Стефан Никезић

Трг Слободе 3
34000 Крагујевац

ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
ГРАДСКА УПРАВА ЗА РАЗВОЈ И ИНВЕСТИЦИЈЕ
Начелник управе : Дејан Ружић

ОДЕЉЕЊЕ ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
начелник мр Драган Маринковић

Трг Слободе 3

www.kragujevac.rs

Драгана Мркаљ
дипломирани биолог - еколог, саветник

Драгана Новаковић
дипломирани хемичар, саветник

Ивана Антонијевић
дипломирани биолог, саветник

КГ ЕКО билтен 11/22
за новембар 2023.
изашао је 05.02. 2023. године

Издавач :

ГРАДСКА УПРАВА ЗА РАЗВОЈ И ИНВЕСТИЦИЈЕ
Одељење за заштиту животне средине града Крагујевца

Уређује:
Удружење "Стаклено звоно"

Зорица Савић Ранковић
Бојан Ранковић

Фотографије: Бојан Ранковић, Зорица Савић Ранковић
Билтен садржи податке преузете из извештаја
Института за јавно здравље – Крагујевац